

Документ за разглеждане в заседание

B9-0271/2022

13.5.2022

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията

Съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно социалните и икономическите последици за ЕС от руската война
в Украйна – укрепване на капацитета на ЕС за действие
(2022/2653(RSP))

Маркус Фербер
от името на групата PPE

B9-0271/2022

**Резолюция на Европейския парламент относно социалните и икономическите последици за ЕС от войната на Русия в Украйна – укрепване на капацитета на ЕС за действие
(2022/2653(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид резолюцията си от 7 април 2022 г. относно заключенията от заседанието на Европейския съвет от 24 – 25 март 2022 г., включително последните събития в контекста на войната срещу Украйна и санкциите на ЕС срещу Русия и тяхното прилагане¹,
 - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 25 март 2022 г.,
 - като взе предвид макроикономическите прогнози на експертите на Европейската централна банка (ЕЦБ) за еврозоната от март 2022 г.,
 - като взе предвид доклада на Международния валутен фонд (МВФ) относно регионалната икономическа перспектива от 22 април 2022 г., озаглавен „Европа – войната забавя нейното възстановяване“²,
 - като взе предвид проект на коригиращ бюджет № 3 към общия бюджет за 2022 г. от 22 април 2022 г., озаглавен „Финансиране за покриване на разходи за прием на хора, бягащи от Украйна“³, който Комисията прие на 22 април 2022 г. (COM(2022) 0262),
 - като взе предвид своята резолюция от 24 март 2022 г. относно необходимостта от спешен план за действие на ЕС за гарантиране на продоволствената сигурност във и извън ЕС с оглед на руското нашествие в Украйна²,
 - като взе предвид своята резолюция от 6 април 2022 г. относно започването на изпълнението на политиката на сближаване за периода 2021 – 2027 г.³,
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 23 март 2022 г., озаглавено „Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна“⁴,
 - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че от 24 февруари 2022 г. насам Русия води незаконна, непровокирана и неоснователна агресивна война срещу Украйна;
- Б. като има предвид, че от 24 февруари 2022 г. насам хиляди украински цивилни

¹ Приети текстове, P9_TA(2022) 0121.

² Приети текстове, P9_TA(2022) 0099.

³ Приети текстове, P9_TA(2022) 0113.

⁴ ОВ С 131 I, 24.3.2022 г., стр. 1.

граждани загубиха живота си или бяха ранени по време на руската агресия и нашествие, като същевременно над 5 милиона избягаха в съседни държави;

- В. като има предвид, че на 8 април 2022 г. ЕС прие пети пакет от санкции срещу Русия; като има предвид, че на 4 май 2022 г. Комисията обяви шести пакет от санкции; като има предвид, че предишният пакет беше приет на 15 март 2022 г. след непровокираното и неоснователно нашествие на Русия в Украйна; като има предвид, че ЕС прие санкции и срещу Беларус в отговор на участието на страната в руската агресия и нашествие; като има предвид, че санкциите срещу Беларус трябва да бъдат отражение на санкциите, въведени срещу Русия, с цел отстраняване на съществуващите пропуски;
- Г. като има предвид, че ЕС не може да пренебрегне дълбоките и потенциално разрушителни възможни последици от войната за неговата икономика; като има предвид, че европейските предприятия понасят основната тежест от високите цени на енергията, нарушените вериги на доставки, разходите във връзка с прехода към неутралност по отношение на климата, въздействието на пандемията от COVID-19 и новото законодателство, което е в процес на изготвяне; като има предвид, че справянето с тези проблеми поотделно би било амбициозно, но възможно за управление, но, взети заедно, кумулативното въздействие от тях може да изложи на опасност предприятията на ЕС и работните места, които те осигуряват;
- Д. като има предвид, че е необходимо да се гарантира функционирането на единния пазар по време на криза и той да може да реализира пълния си потенциал в полза на европейските потребители и да допринесе за увеличаването на производителността и повишаването на конкурентоспособността на европейските предприятия;
- Е. като има предвид, че санкциите оказват сериозно въздействие върху руската икономика (според МВФ – свиване на БВП с 8,5% и инфлация от 21,3% през 2022 г.); като има предвид, че европейските покупки на изкопаеми горива от Русия, които плащат на Русия до 800 милиона евро на ден за доставката, все още осигуряват на режима средства, които спомагат за финансирането на войната; като има предвид, че Комисията представи амбициозен план за забрана на вноса на руски нефт за срок от шест месеца и на рафинирани продукти до края на годината;
- Ж. като има предвид, че почти 500 международни дружества и корпорации решиха временно да преустановят дейността си в Русия или изцяло да се оттеглят от руския пазар;
- З. като има предвид, че според академични проучвания⁵ забраната на вноса на изкопаеми горива с произход от Русия би оказала въздействие върху

⁵ Включително от Bachmann et al., Европейската централна банка, Deutsche Bank Research, Oxford Economics, Goldman Sachs и т.н., обобщени от Sachverständigenrat zur Begutachtung der gesamtwirtschaftlichen Entwicklung (Германски съвет на икономическите експерти) в доклада му от март 2022 г., озаглавен „Auswirkungen eines möglichen Wegfalls russischer Rohstofflieferungen auf Energiesicherheit und Wirtschaftsleistung: Auszug aus der aktualisierten Konjunkturprognose 2022“.

икономическия растеж на ЕС, равняващо се на загуби, които се очаква да бъдат в размер под 3% от БВП с различно въздействие в различните държави членки, докато потенциалните загуби за руската икономика през същия период биха възлезли на 30% от БВП и биха изиграли важна роля за спиране на руската агресия;

- И. като има предвид, че според последната прогноза на ЕЦБ за еврозоната реалният растеж на БВП се очаква да бъде средно 3,7% през 2022 г., 2,8% през 2023 г. и 1,6% през 2024 г.; като има предвид, че при силно неблагоприятния сценарий – най-лошият от трите сценария – реалният растеж на БВП в еврозоната се очаква да бъде средно едва 2,3% през 2022 г. и 2023 г. и 1,9% през 2024 г.; като има предвид, че базовият сценарий включва първоначална оценка на въздействието на войната върху икономиката на еврозоната въз основа на информацията, налична към 2 март 2022 г.;
- Й. като има предвид, че според експресна оценка през април 2022 г. инфлацията в еврозоната достигна 7,5% – най-високото равнище след въвеждането на единната валута; като има предвид, че според последната прогноза на ЕЦБ за еврозоната инфлацията се очаква да спадне от средно 5,1% през 2022 г. до 2,1% през 2023 г. и до 1,9% през 2024 г.;
- К. като има предвид, че според последната прогноза на МВФ за еврозоната от април 2022 г. реалният растеж на БВП се очаква да бъде средно 2,8% през 2022 г., 2,3% през 2023 г. и 1,8% през 2024 г.; като има предвид, че перспективата за растеж за 2022 г. е намалена (от февруари 2022 г.) с 1,1%;
- Л. като има предвид, че според предварителната оценка на Комисията инициативите, предприети от държавите – членки на ЕС, досега, ще увеличат бюджетния дефицит за тази година с най-малко 0,6% от БВП; като има предвид, че това увеличение на разходите се случва на фона на увеличени равнища на публичния дълг след пандемията;
- М. като има предвид, че агресивната война на Русия срещу Украйна оказва значително въздействие върху бюджета на ЕС, което подчертава необходимостта от механизми и по-голяма гъвкавост за отговор на кризи чрез бюджета на ЕС;
- Н. като има предвид, че въздействието на санкциите върху държавите членки е разнородно, тъй като в някои случаи износът за Русия е варирал между 5% и 8,5% от общия износ спрямо средно 1,8% за ЕС;
- О. като има предвид, че през втората половина на май 2022 г. Комисията ще предостави актуализирани насоки за фискалната политика през 2023 г. като част от пролетния пакет на европейския семестър;
- П. като има предвид, че до средата на май 2022 г. Комисията следва да представи конкретни мерки, за да може REPowerEU да стане реалност; като има предвид, че повечето от тези инвестиции ще трябва да дойдат от частния сектор;
- Р. като има предвид, че кризата представлява сериозно предизвикателство за инфраструктурата и публичните услуги на държавите, които приемат бягащи от

войната украински граждани, и по-специално тези по границата с Украйна; като има предвид, че всички държави членки трябва да увеличат усилията си в дух на трайно единство и солидарност и че следва да бъдат предприети всички възможни действия за способстването на тези усилия;

- С. като има предвид, че следва да се обърне специално внимание на нуждите на най-уязвимите лица и на мерките за предотвратяване и разкриване на случаите на трафик на хора;
- Т. като има предвид, че хуманитарната помощ и реакцията при кризи в Украйна и съседните държави се предоставят от Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа и Механизма за гражданска защита на ЕС; като има предвид, че временната гъвкавост на фондовете в областта на вътрешните работи и програмите в областта на политиката на сближаване, предлагани в предложението за Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE) и в най-новото предложение на Комисията относно увеличено предварително финансиране по линия на Регламента REACT-EU⁶, ще спомогне за увеличаване на способността на държавите членки да реагират на хуманитарни кризи, по-специално що се отнася до приема на бежанци;
1. застава солидарно до украинския народ и признава, че активната война на самата граница на ЕС има тежки социални и икономически последици за Европа; осъзнава напълно, че демокрацията и свободата не могат да бъдат изразени с никаква парична стойност или обществено удобство;
 2. признава, че ефективните санкции срещу Русия и потокът от милиони бежанци, бягащи от Украйна в резултат на руската агресия и нашествие, пораждаат неизбежни икономически и социални предизвикателства в целия ЕС и в неговите държави членки;
 3. отново призовава за съгласувани действия на ЕС за справяне с икономическите и социалните последици от войната на Русия срещу Украйна и наложените санкции; предлага да се създаде пакет за икономическа помощ за предприятията, който да включва икономически, бюджетни и законодателни елементи, без да се компрометират целите на ЕС в областта на климата за 2030 г. и 2050 г.; счита, че такъв пакет следва да позволява най-малко:
 - а) Комисията да се позове на регулаторен мораториум и да предостави анализ за всеки сектор поотделно на съвкупния ефект на по-високите цени на енергията и суровините, ново законодателство и въздействието на войната, като този анализ следва да се използва за незабавно облекчаване на тежестта върху предприятията посредством отлагане на актовете, които биха увеличили ненужно разходите за предприятията, които вече изпитват затруднения, а активното прилагане на принципа на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови следва да се включи в подготвителния етап на всеки законодателен акт;

⁶ ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 30.

- б) да се намалят разходите за извършване на стопанска дейност посредством намаляване на ДДС и енергийните данъци и премахване или намаляване на налозите върху енергията, да се увеличи помощта за предприятията посредством гарантиране на гъвкаво прилагане на правилата за държавната помощ, да се намалят цените на енергията посредством обмисляне на възможността за отлагане на извеждането от употреба на енергията от въглища и ядрената енергия и преразглеждане на механизма за определяне на цената;
 - в) да се приеме стратегия за диверсификация, за да се гарантира надеждно доставяне на стоки и суровини от изключителна важност, като например редкоземни метали;
 - г) да се модернизират неотложно енергийната инфраструктура и капацитетът за съхранение на ЕС, за да се гарантира, че Европа може да е независима от руските енергийни доставки и има по-голяма стратегическа автономност, както и да се разработи стратегия за енергийна сигурност за целия ЕС, включително задължителни прагове за съхранение и съществени инвестиции за модернизиране на мрежата, включително по отношение на междусистемни връзки, с оглед бъдещи изисквания;
 - д) да се използват пълноценно заемите по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) и да се разшири техният обхват, предвид факта, че над 200 млрд. евро заеми по линия на МВУ все още не са отпуснати и че съгласно настоящия Регламент за МВУ⁷ държавите членки все още могат да кандидатстват за заеми по линия на МВУ до август 2023 г., както и да се представи целенасочено предложение за изменение на Регламента за МВУ, с което да се даде възможност на заинтересованите държави членки да използват останалата определена за заеми сума с цел финансиране на проекти в областта на енергийната сигурност с участието на множество държави, например енергийни междусистемни връзки и трансгранична инфраструктура, което ще създаде допълнителни стопански възможности за европейските предприятия;
 - е) да се увеличи равнището на гаранцията на ЕС в програмата InvestEU с цел да бъдат стимулирани инвестициите в подкрепа на европейските малки и средни предприятия, включително за целите на капиталовата подкрепа, както и да се създаде специален компонент за предприятия, засегнати от последиците на войната, и за проекти, свързани с енергийната независимост, в тази програма;
4. подчертава бързата реакция на институциите на ЕС за гарантиране на своевременна икономическа и финансова подкрепа за държавите членки, които финансират безпрецедентен поток от бежанци от Украйна със средства от бюджета на ЕС посредством използването на съществуващите програми по линия на многогодишната финансова рамка (МФР);

⁷ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

5. приветства бързото активиране на Директивата за временната закрила⁸ и призовава Комисията да я прилага изцяло посредством солидарност и споделена отговорност между държавите членки, като се гарантира пълният набор от права, които се предоставят от директивата, включително достъп до пазара на труда, жилищно настаняване, здравеопазване, образование, социална помощ за всички, които имат право да се ползват от тази защита; призовава Комисията да оцени възможностите за подпомагане на бежанците да навлязат на пазара на труда, като се работи за признаване на професионалните квалификации; подчертава, че ЕС е реагирал бързо и че държавите членки трябва да гарантират, че приемат всички необходими и своевременни мерки за подкрепа на националните пазари на труда, за запазване на работните места и за гарантиране, че заетостта и производителността са защитени възможно най-добре от въздействието на руската инвазия;
6. призовава за оптимално използване на съществуващите възможности за финансиране, гъвкавост и други разпоредби, предвидени в Регламента за МВУ⁹ и Финансовия регламент¹⁰; въпреки това изразява убеждението, че е необходимо да се осигури допълнителна гъвкавост в бюджета на ЕС с цел реагиране на непредвидени и спешни нужди;
7. подчертава, че ЕС трябва да предприеме неотложни мерки за укрепване на продоволствената сигурност както за гражданите си, така и на световно равнище, и изтъква повишаването на цените на горивата и торовете; призовава стратегията „От фермата до трапезата“¹¹, стратегията за биологичното разнообразие¹² и стратегическите планове в рамките на общата селскостопанска политика да бъдат преразгледани с оглед на необходимостта от гарантиране на продоволствена сигурност след руското нашествие в Украйна; настоятелно призовава за мобилизиране на всички евентуално неусвоени средства от Европейския фонд за морско дело и рибарство поради влошаващото се положение в сектора на рибарството;
8. призовава за създаването на „Construct-EU“ — инициатива за мобилизиране на 11,6 милиарда евро от бюджетните кредити за сближаване за 2022 г., прехвърлени от бюджета за 2021 г. с цел покриване със задна дата на инфлационните разходи за финансирани от ЕС инфраструктурни проекти, причинени от покачването на цените на строителството и суровините; призовава за повторно използване на отменените бюджетни кредити по линия на политиката на сближаване, за да се даде възможност за подходящ финансов отговор на кризата;
9. призовава Комисията да извърши задълбочен преглед на функционирането на настоящата МФР и да представи законодателно предложение за всеобхватно преразглеждане на МФР възможно най-скоро и не по-късно от първото тримесечие на 2023 г.; очаква, че в този контекст Комисията ще вземе под внимание позицията на Парламента, която предстои да бъде представена през

⁸ ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12.

⁹ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11.

¹⁰ ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

¹¹ COM(2020) 381.

¹² COM(2020) 380.

есента на 2022 г.; подчертава, че при преразглеждането на МФР ще трябва да бъдат отразени повишените нужди от финансиране, като се вземе под внимание анализ на дългосрочните последици на войната върху политиките на ЕС, както и преходът към нови политически приоритети и нововъзникващи потребности, за да се разработи МФР, която е по-устойчива за реагиране на бъдещи кризи;

10. подчертава, че успоредно с това са необходими допълнителни нови собствени ресурси на ЕС за покриване най-малко на разходите, свързани с NextGenerationEU (главница и лихва), както и за гарантиране на устойчиво финансиране на бюджета на ЕС на дългосрочна основа; изразява решимост да следи отблизо изпълнението на договорената пътна карта за собствените ресурси от декември 2020 г. и да предприеме всички необходими действия, в случай че предложените нови собствени ресурси не бъдат приети или не генерират очакваното равнище на приходи за бюджета на ЕС; в това отношение отбелязва значението на редовния диалог за собствените ресурси между трите институции;
11. счита, че „Пакетът за възстановяване на Украйна“, обявен от председателя на Комисията на 4 май 2022 г., следва да бъде подплатен с конкретни източници на финансиране и не следва да бъде създаден в ущърб на съществуващи политики на ЕС; призовава за пълноценното участие на Парламента в създаването и изпълнението на този пакет;
12. повтаря призива на Съвета към държавите членки и Комисията – в подготовка за следващия зимен сезон – да създадат в неотложен порядък необходимите механизми за солидарност и компенсирание, да работят заедно върху доброволни общи покупки на газ, втечен природен газ и водород, като използват оптимално съвкупната политическа и пазарна тежест на ЕС и неговите държави членки, за да намалят цените при преговорите, да завършат и усъвършенстват газовите и електрическите междусистемни връзки на цялата територия на ЕС, включително чрез пълно синхронизиране на електроснабдителните мрежи, както и да работят за гарантиране на сигурността на доставките за всички държави членки;
13. подчертава важността на целите на ЕС в областта на климата и енергетиката и по-специално пакета „Подготвени за цел 55“; посочва обаче, че е необходимо да бъдат взети под внимание последиците от войната; подчертава, че е необходимо да се намали тежестта върху предприятията и да се осигури възможност на икономиката и обществото на ЕС „да си поемат глътка въздух“ в непосредственото бъдеще, за да ускорим постигането на амбицията ни за 2030 г. за постигане на предвидените в „Подготвени за цел 55“ цели по разходоефективен начин;
14. подчертава неотдашните заключения на Съвета, в които държавите членки и Комисията се приканват да продължат да използват по най-добрия начин набора от мерки за държавната помощ, включително новата временна рамка за държавната помощ при кризи, като ограничено във времето отклонение от статуквото;
15. отбелязва, че Съветът предлага в спешен порядък да се осъществи връзка със заинтересованите страни в енергетиката, за да се обсъди дали и как

краткосрочните варианти, представени от Комисията (пряка подкрепа за потребителите чрез ваучери, данъчни облекчения или чрез модел на доставчик на агрегирани услуги/един-единствен купувач, държавна помощ, данъчно облагане (акцизи и ДДС), тавани на цените и регулаторни мерки като договори за разлики), биха допринесли за намаляване на цената на газа и овладяване на нейния верижен ефект върху пазарите на електроенергия, като се вземат предвид националните обстоятелства;

16. приветства готовността на Комисията да оцени бързо съвместимостта на извънредните временни мерки на пазара на електроенергия, нотифицирани от държавите членки;
17. повтаря призива на Съвета към Комисията да представи предложения за ефективно справяне с проблема на прекомерните цени на електроенергията, като същевременно се запазят целостта на единния пазар, стимулите за екологичния преход и сигурността на доставките и се избегнат несъразмерните бюджетни разходи;
18. припомня колко е важно доброто функциониране на единния пазар като гръбнак на икономиката на ЕС; подчертава, че нахлуването на Русия в Украйна е открито редица предизвикателства пред устойчивостта на търсенето и предлагането в ЕС, които засягат неговите промишлени сектори и разпокъсват единния пазар; призовава Комисията да представи амбициозно предложение за извънреден инструмент за единния пазар и да го оформи така, че ЕС да може да реагира по-бързо по време на криза, да укрепи устойчивостта на своите вериги на доставки и да гарантира движението на стоки и хора и достъпа до услуги, като по този начин гарантира безпроблемно функциониране на единния пазар, когато това е най-необходимо;
19. отбелязва, че е необходимо укрепване на стратегическото сътрудничество на ЕС с държавите от Европейската асоциация за свободна търговия, за да бъдат намалени зависимостите ни и да се подобри устойчивостта на веригата на доставки;
20. подчертава значението на обществените поръчки за обща отбрана, за да се гарантира устойчиво икономично изразходване на бюджетите за отбрана в държавите членки;
21. изразява сериозна загриженост във връзка с трайно високия процент на инфлация, който през април 2022 г. достигна най-високото си равнище от въвеждането на единната валута; счита, че е необходимо ЕЦБ да заеме по-активна позиция, за да гарантира, че спазва мандата си за ценова стабилност; отбелязва обаче, че за момента инфлационните очаквания остават стабилни; припомня, че предвидената в МВУ цел за устойчивост продължава да е изключително важна, и във връзка с това призовава държавите членки по възможност да изведат като приоритет инвестициите, които укрепват структурата на тяхната икономика;
22. отбелязва, че според ЕЦБ темпът на растеж на БВП в средносрочен план се прогнозира да се доближи до средните стойности за минали периоди въпреки по-слабо подкрепящата фискална позиция и увеличаването на лихвените проценти в съответствие с техническите допускания въз основа на очаквания на финансовите

пазари;

23. отбелязва също така заключенията на МВФ, че фискалната политика е подходяща за преодоляване на нови сътресения в сравнение с паричната политика и че на автоматичните фискални стабилизатори следва да бъде разрешено да работят свободно, докато допълнителни разходи следва да бъдат разпределени за хуманитарна подкрепа за бежанците и за трансфери към домакинства с ниски доходи, както и за целева подкрепа за уязвими, но жизнеспособни дружества;
24. освен това отбелязва, че МВФ предлага при възможност лицата, изготвящи политиката, да взаимодействат със социалните партньори с оглед избягване на възникването на спирали „възнаграждения – цени“, които поражда опасност от още по-голямо увеличаване на инфлационния натиск;
25. приветства факта, че МВФ признава, че държавите членки с ограничено фискално пространство ще трябва да пренастроят състава на разходите си, така че да заменят по-малко необходимите свързани с пандемията програми с мерки за смекчаване на въздействието на войната, докато при държавите членки с по-малко строги фискални ограничения увеличаването на разходите може да е по-обосновано;
26. отново призовава да бъдат премахнати съществуващите „вратички в закона“, които позволяват прикриване на структурите на действителните собственици, в рамките на преговорите относно законодателния пакет за борба с изпирането на пари и с финансирането на тероризма, и да се гарантира, че всички относими активи, притежавани от посочените в списък руски олигарси в ЕС, се конфискуват; в този контекст признава работата на работната група на Комисията за замразяване и конфискация;
27. подкрепя призива на Съвета към държавите членки да предприемат действия по съобщението¹³ на Комисията относно нарастващите цени на храните и световната продоволствена сигурност, в което се определят както краткосрочни мерки за справяне с ценовата достъпност на храните в ЕС и подпомагане на земеделските стопани, изправени пред високи производствени разходи, така и средносрочни мерки в подкрепа на прехода към устойчива продоволствена система;
28. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

¹³ COM(2022)0133.